

Sygn. akt IV KO 79/22

POSTANOWIENIE

Dnia 14 lipca 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Wąsek-Wiaderek

w sprawie **A. S.**

oskarżonego o czyn z art. 258 § 1 k.k. i in.,

po rozpoznaniu na posiedzeniu w Izbie Karnej w dniu 14 lipca 2022 r.,

kwestii wyłączenia sędziego Sądu Najwyższego Antoniego Bojańczyka od rozpoznania sprawy IV KS 19/22,

na podstawie art. 41 § 1 k.p.k. w zw. z art. 42 § 1 i 4 k.p.k. oraz art. 6 ust. 1 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności

p o s t a n o w i ł

wyłączyć sędziego Sądu Najwyższego Antoniego Bojańczyka od rozpoznania sprawy zarejestrowanej w Sądzie Najwyższym pod sygnaturą IV KS 19/22.

UZASADNIENIE

Dnia 8 czerwca 2022 r. do Sądu Najwyższego wpłynęła skarga obrońcy oskarżonego A. S. na wyrok Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 23 grudnia 2021 r., II AKa [...], uchylający wobec tego oskarżonego wyrok Sądu Okręgowego w O. z dnia 25 czerwca 2021 r., III K [...], i przekazujący sprawę do ponownego rozpoznania temu Sądowi. Sprawa ta została zarejestrowana pod sygnaturą IV KS 19/22. W skardze podniesiono m.in. zarzut obrazu art. 6 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, art. 45 Konstytucji RP oraz art. 41 k.p.k. przez wydanie zaskarżonego wyroku przez Sąd, który ze względu na sposób wyłonienia

nie spełniał warunku niezależności i bezstronności. W uzasadnieniu skargi wprost wskazano, że w sprawie doszło do uchybienia z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k., albowiem sędzia Sądu Apelacyjnego G. S. został powołany na urząd sędziego tego Sądu postanowieniem Prezydenta RP z dnia 10 grudnia 2020 r., poprzedzonym wydaniem uchwały przez Krajową Radę Sądownictwa w składzie ukształtowanym w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa i niektórych innych ustaw. Zdaniem obrońcy w wydaniu zaskarżonego wyroku brał udział sędzia powołany na to stanowisko na wniosek KRS, wyłonionej po uprzednim skróceniu, w sposób niezgodny z Konstytucją RP, kadencji legalnie działającej Rady. Obrońca przywołał orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, jak również Europejskiego Trybunału Praw Człowieka, zgodnie z którym stan ten stworzył podstawy do wątpliwości co do wpływu sił politycznych na powołanie sędziego.

Zarządzeniem Prezesa Sądu Najwyższego kierującego pracą Izby Karnej, sprawę przydzielono SSN Antoniemu Bojańczykowi. W dniu 30 czerwca 2022 r. wyznaczony sędzia wydał zarządzenie o przedstawieniu akt sprawy Przewodniczącemu Wydziału IV Izby Karnej w celu rozważenia przedsięwzięcia czynności procesowych z urzędu, zmierzających do rozstrzygnięcia kwestii wyłączenia go od orzekania w tej sprawie. W omawianym zarządzeniu (pkt 1 i 2) wskazano, że opisany wyżej zarzut skargi jest zbieżny z zarzutami kasacyjnymi podniesionymi w sprawie II KK 261/21, w której postanowieniem z dnia 17 marca 2022 r., II KO 12/22, Sąd Najwyższy wyłączył dwóch sędziów, w tym autora zarządzenia, wobec faktu, iż został on powołany na urząd sędziego Sądu Najwyższego w procedurze nominacyjnej prowadzonej przez Krajową Radę Sądownictwa ukształtowaną na podstawie przepisów ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r.

Przewodniczący Wydziału IV Izby Karnej zarządził zarejestrowanie tej sprawy w repertorium KO i uznał zarządzenie SSN Antoniego Bojańczyka za sygnalizację potrzeby rozważenia kwestii wyłączenia sędziego od rozpoznania sprawy IV KS 19/22.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zgodnie z art. 41 § 1 k.p.k. sędzia ulega wyłączeniu, jeżeli istnieje okoliczność tego rodzaju, że mogłaby wywołać wątpliwość co do jego bezstronności w danej sprawie. Taką okolicznością wywołującą wątpliwość co do bezstronności sędziego jest sytuacja, gdy sędzia miałby rozstrzygać o zasadności zawartego w środku zaskarżenia zarzutu nienależytej obsady sądu, spowodowanej wadliwością postępowania nominacyjnego prowadzonego przed KRS ukształtowaną stosownie do przepisów ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r., zaś sędzia ten byłby powołany na urząd sędziego w procedurze nominacyjnej ukształtowanej tą samą ustawą. Taka właśnie sytuacja zachodzi w sprawie IV KS 19/22.

Sąd Najwyższy w wielu orzeczeniach zajmował stanowisko o konieczności wyłączenia takiego sędziego od rozpoznania sprawy (por. m.in.: postanowienie z dnia 17 marca 2022 r., II KO 12/22; postanowienie z dnia 28 kwietnia 2022 r. IV KO 32/22; postanowienie z dnia 19 maja 2022 r., V KO 38/22). Sąd Najwyższy nie dostrzega potrzeby powtarzania trafnych argumentów zawartych w tych orzeczeniach. Nie ma wątpliwości, że w zaistniałym układzie udział wyznaczonego sędziego w rozpoznaniu skargi na wyrok sądu odwoławczego prowadziłby do sytuacji analogicznej jak objęta zakazem *nemo iudex in causa sua*. Ponadto mógłby prowadzić do naruszenia standardu z art. 6 ust. 1 Konwencji o ochronie praw człowieka podstawowych wolności.

W opisanym stanie rzeczy, dzielając także wątpliwości podnoszone przez wyznaczonego sędziego, należało wyłączyć SSN Antoniego Bojańczyka od udziału w sprawie IV KS 19/22 Sądu Najwyższego.

[as]